Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0066

Dreptul de autor și inteligența artificială generativă - oportunități și provocări

Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2026 referitoare la dreptul de autor și inteligența artificială generativă – oportunități și provocări (2025/2058(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 4, 16, 26, 114 și 118 și 179,

– având în vedere articolul 17 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (carta),

– având în vedere articolul 27 din Declarația universală a drepturilor omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948 (Rezoluția 217 A), care consacră dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a comunității, dreptul de a se bucura de artă și de a participa la progresul științific și la beneficiile sale și dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice producție științifică, literară sau artistică,

– având în vedere Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice, astfel cum a fost modificată la 28 septembrie 1979, și Convenția de la Roma pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune din 26 octombrie 1961,

– având în vedere Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS) din 15 aprilie 1994,

– având în vedere Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date[1] (Directiva privind bazele de date),

– având în vedere Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a

[1] JO L 77, 27.3.1996, p. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/9/oj.

Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională[2] (Directiva InfoSoc),

– având în vedere Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală[3],

– având în vedere articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ETS nr. 009), care garantează dreptul la respectarea bunurilor și care a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului ca incluzând și drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv în cauza Anheuser-Busch Inc. împotriva Portugaliei (11 ianuarie 2007),

– având în vedere Directiva 2009/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind protecția juridică a programelor pentru calculator[4],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)[5],

– având în vedere Directiva (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale[6],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1807 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind un cadru pentru libera circulație a datelor fără caracter personal în Uniunea Europeană[7],

– având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European

---

2 JO L 167, 22.6.2001, p. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj.
3 JO L 157, 30.4.2004, p. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/oj.
4 JO L 111, 5.5.2009, p. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj.
5 JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
6 JO L 157, 15.6.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj.
7 JO L 303, 28.11.2018, p. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj.

și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE[8] (Directiva privind dreptul de autor),

– având în vedere Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public[9],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online[10],

– având în vedere Cartea albă a Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)0065),

– având în vedere Tratatul privind dreptul de autor al Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale și Documentul de poziție privind politicile în materie de proprietate intelectuală și inteligență artificială (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1 REV) din 29 mai 2020,

– având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 referitoare la drepturile de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea tehnologiilor din domeniul inteligenței artificiale[11],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2022/868 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind guvernanța datelor la nivel european și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724 (Regulamentul privind guvernanța datelor)[12],

– având în vedere Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei din 23 ianuarie 2023[13],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2023/2854 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2023 privind norme armonizate pentru un acces echitabil la date și o utilizare corectă a acestora și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a

---

8 JO L 130, 17.5.2019, p. 92, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj.
9 JO L 172, 26.6.2019, p. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj.
10 JO L 186, 11.7.2019, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj.
11 JO C 404, 6.10.2021, p. 129.
12 JO L 152, 3.6.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj.
13 JO C 23, 23.1.2023, p. 1.

Directivei (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind datele)[14],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială)[15],

– având în vedere raportul din 9 septembrie 2024 intitulat „Viitorul competitivității europene”, elaborat de Mario Draghi,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 ianuarie 2025 intitulată „O Busolă pentru competitivitatea UE” (COM(2025)0030),

– având în vedere raportul din 12 mai 2025 al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală intitulat „The Development of Generative Artificial Intelligence from a Copyright Perspective” (Dezvoltarea inteligenței artificiale generative dintr-o perspectivă asupra drepturilor de autor),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 16 iunie 2025 intitulată „Stadiul evoluției deceniului digital – 2025: Continuarea procesului de consolidare a suveranității și a viitorului digital al Uniunii Europene” (COM(2025)0290),

– având în vedere Codul de bune practici privind IA de uz general, în special capitolul privind drepturile de autor, publicat de Comisie la 10 iulie 2025 și în vigoare de la 2 august 2025,

– având în vedere Notificarea explicativă și modelul pentru rezumatul public al conținutului de formare pentru AI, publicat de Comisie la 24 iulie 2025 și în vigoare de la 2 august 2025,

– având în vedere studiul intitulat „Generative AI and Copyright – Training, Creation, Regulation” (IA generativă și drepturile de autor – antrenare, creație, reglementare), comandat de Departamentul tematic pentru justiție, libertăți civile și afaceri instituționale al Parlamentului European la cererea Comisiei pentru afaceri juridice[16],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

---

14 JO L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

15 JO L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

16 Lucchi, N. (2025), „Generative AI and copyright: Training, Creation, Regulation”, referința PE 774.095, Parlamentul European.

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A10-0019/2026),

A. întrucât dreptul de proprietate, inclusiv proprietatea intelectuală, este consacrat ca drept fundamental la articolul 17 din cartă și a fost calificat în mod neechivoc în jurisprudență; întrucât respectarea acestui drept trebuie garantată în toate etapele transformării digitale și ale dezvoltării inteligenței artificiale generative (GenAI);

B. întrucât UE se confruntă cu provocarea strategică de a rămâne în urma evoluțiilor internaționale în domeniul inteligenței artificiale (IA); întrucât, în cadrul Summitului privind acțiunea în domeniul IA din februarie 2025 de la Paris, Comisia a anunțat Planul de acțiune pentru continentul IA, având ca obiectiv transformarea Europei într-un lider mondial în domeniul IA; întrucât, prin urmare, este esențial să se promoveze, și nu să se împiedice, progresul tehnologiilor și serviciilor de IA generativă în interesul public în cadrul Uniunii, pentru a proteja suveranitatea tehnologică, competitivitatea, cultura multilingvă și capacitatea de inovare a Europei, rămânând totodată fidelă valorilor sale și asigurându-se că dezvoltarea tehnologică sprijină creșterea economică durabilă, competitivitatea și inovarea, facilitând, în același timp, accesul larg la tehnologiile IA în întreaga UE; întrucât menținerea competitivității în cursa pentru îmbunătățirea IA generative necesită, de asemenea, accesul la conținut de înaltă calitate, ceea ce subliniază importanța unui sector creativ remunerat echitabil, ca sursă de date de antrenament de înaltă calitate în domeniul IA;

C. întrucât sectorul creativ și cultural joacă un rol esențial în protejarea valorilor europene și a diversității culturale, reprezentând aproximativ 4 % din valoarea adăugată a UE și 6,9 % din produsul intern brut al UE; întrucât în acest sector lucrează aproximativ 8 milioane de persoane, ceea ce stă la baza diversității culturale, a coeziunii sociale, a valorilor și a dialogului democratic din Europa;

D. întrucât Declarația privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital a stabilit obiectivul de a asigura un mediu digital just, sigur și securizat, în care toată lumea, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), să aibă posibilitatea de a concura echitabil și inovator; întrucât acest lucru implică măsuri de promovare a trasabilității, siguranței și conformității produselor și serviciilor oferite pe piața unică digitală; întrucât semnatarii se angajează să promoveze sisteme IA centrate pe factorul uman, de încredere și etice, care sunt utilizate transparent și în conformitate cu valorile UE; întrucât declarația insistă că transformarea digitală ar trebui să contribuie la o societate și o economie echitabile și favorabile incluziunii, la promovarea diversității culturale și lingvistice, precum și a tehnologiilor și standardelor deschise, ca modalitate de a consolida și mai mult încrederea în tehnologie, precum și capacitatea consumatorilor de a face alegeri autonome și

în cunoștință de cauză;

E. întrucât se pare că obiectivele deceniului digital al UE nu vor fi atinse fără o schimbare transformatoare a peisajului său investițional;

F. întrucât Busola pentru competitivitatea UE intenționează să stimuleze inovarea, în special prin crearea unui mediu favorabil creării și extinderii întreprinderilor tinere din Europa, cu o strategie specifică a UE privind întreprinderile nou-înființate și extinderea acestora, lansată la 28 mai 2025; întrucât aceasta ar trebui să fie însoțită de o inițiativă de „aplicare a IA” pentru întreprinderile de toate dimensiunile, pentru a accelera integrarea tehnologiilor IA în toate sectoarele strategice și pentru a consolida suveranitatea tehnologică a UE; întrucât sectoarele culturale și creative creează locuri de muncă noi și calificate și contribuie la creșterea economică a Europei, la puterea diplomatică și la apariția talentelor; întrucât IMM-urile reprezintă majoritatea covârșitoare a întreprinderilor din sectorul creativ;

G. întrucât dreptul de autor și drepturile conexe iau naștere automat, fără a fi necesară nicio formalitate de înregistrare; întrucât, prin urmare, sunt conferite drepturi exclusive extinse unei varietăți de titulari (autori, artiști interpreți sau executanți, producători, editori și radiodifuzori), inclusiv dreptul de a reproduce opere și alte obiecte protejate și de a le adapta, distribui și comunica publicului;

H. întrucât există o mare diversitate în industriile culturale și creative europene, ale căror practici contractuale, lanțuri valorice și tipuri de conținut protejat prin drepturi de autor și drepturi conexe diferă semnificativ; întrucât, în unele sectoare, titularii de drepturi se organizează în mod colectiv pentru a-și apăra interesele; întrucât operele produse de această gamă diversă de actori sunt la fel de diverse și, prin urmare, pot avea valori diferite;

I. întrucât dreptul de autor trebuie să țină pasul cu dezvoltarea noilor tehnologii, atât din punct de vedere juridic, cât și tehnic; întrucât armonizarea regimurilor naționale ale drepturilor de autor ar fi esențială într-o lume digitală;

J. întrucât IA generativă este un tip de IA care, spre deosebire de alte sisteme de IA concepute în principal pentru a clasifica sau a prevedea, generează conținut nou, cum ar fi text, imagini, muzică, materiale video și cod, pe baza antrenării utilizând seturi de date foarte mari din care învață modele și structuri; întrucât rezultatele IA generative sunt create prin previziuni bazate pe modele statistice, imitând adesea creativitatea umană, și se bazează pe conținut preexistent, care ar putea include materiale protejate de dreptul de autor; întrucât această utilizare digitală a conținutului protejat prin dreptul de autor face necesară adaptarea protecției

conținutului protejat prin dreptul de autor în format digital;

K. întrucât dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA trebuie să respecte pe deplin cadrul juridic existent; întrucât este inacceptabil ca aceste evoluții tehnologice să încalce drepturile consacrate deja existente; întrucât sistemele actuale de rezervare a drepturilor („opt-out”) asupra conținutului protejat prin drepturi de autor sunt adesea nepractice, este posibil să nu acopere toate actele relevante de extragere a textului și a datelor și să nu dispună de transparența necesară pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării efective; întrucât dezvoltarea de noi tehnologii, cum ar fi IA, și menținerea drepturilor consacrate, inclusiv a celor consacrate în legislația privind dreptul de autor, nu ar trebui să se excludă reciproc, ci să fie mai degrabă promovate împreună;

L. întrucât există dovezi privind încălcarea pe scară largă a normelor privind dreptul de autor de către furnizorii de IA generativă, inclusiv colectarea neautorizată de opere de pe internet, nerespectarea rezervărilor privind drepturile de extragere a textului și datelor ale titularilor de drepturi, utilizarea surselor piratate pentru a obține opere, precum și lipsa demersurilor pentru obținerea licențelor; întrucât acest tipar, care constituie o încălcare clară a drepturilor fundamentale ale creatorilor și o însușire ilegală a valorii în detrimentul sectorului cultural și informațional al UE, demonstrează necesitatea unor măsuri ferme pentru a se asigura că ecosistemul IA din UE este echitabil și etic;

M. întrucât principalele întrebări juridice cu privire la interacțiunea dintre IA generativă și dreptul de autor și drepturile conexe sunt dacă utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor și a altor obiecte protejate în seturile de date de antrenare este legală în temeiul dreptului UE și intern al statelor membre, care ar trebui să fie statutul juridic al conținutului generat de IA și cum se poate asigura transparența, consimțământul și remunerarea echitabilă a creatorilor și a titularilor de drepturi atunci când operele lor protejate și alte obiecte protejate sunt utilizate pentru generarea, diseminarea și distribuirea rezultatelor IA;

N. întrucât IA generativă, creând masiv și la costuri reduse conținut care imită ceea ce a fost produs prin creativitate umană, concurează direct cu activitatea creatorilor, în special în ceea ce privește conținutul cultural și mediatic; întrucât această concurență ar putea duce la o scădere a calității conținutului online ca urmare a dezimplicării creatorilor și, prin urmare, la un declin general al producției culturale și creative umane;

O. întrucât acest risc de dispariție treptată a dimensiunii umane a creației în favoarea conținutului generat de IA, pe lângă faptul că subminează viabilitatea economică a sectorului creativ, prezintă un risc existențial pentru societatea și democrația europeană, deoarece

estompează granițele dintre adevăr și fals, percepția discursului și a autorilor săi și perturbă facultățile cognitive și gândirea critică; întrucât Regulamentul privind inteligența artificială ia în considerare aceste riscuri, dar nu poate fi complet fără o protecție solidă a dreptului de autor și a drepturilor conexe;

P. întrucât, pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a legii și condiții de concurență echitabile în întreaga UE și între furnizorii de IA, normele UE și ale statelor membre privind dreptul de autor și drepturile conexe trebuie să se aplice în mod uniform tuturor furnizorilor de IA care implementează produse sau oferă servicii în UE, indiferent de locul lor de stabilire și de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării acestor modele de IA și de locul în care este utilizat în UE rezultatul produs de sistemul de IA; întrucât aceeași cerință ar trebui să se aplice mutatis mutandis oricărei utilizări ulterioare a conținutului în scopuri de inferență, generare augmentată prin recuperare sau perfecționare, nu doar furnizorilor de modele de inteligență artificială, așa cum este prevăzut în prezent la articolul 53 din Regulamentul privind IA, ci și furnizorilor sau operatorilor de sisteme de IA; întrucât încheierea de noi acorduri de licență nu ar trebui interpretată greșit ca o reparație pentru utilizările neautorizate anterioare ale conținutului protejat prin drepturi de autor;

Q. întrucât orice furnizor de IA care introduce un model de IA de uz general pe piața Uniunii trebuie să rămână responsabil de verificarea faptului că măsurile incluse în politica sa privind drepturile de autor, astfel cum se subliniază în Codul de bune practici în materie de IA de uz general, respectă punerea în aplicare de către statele membre a legislației Uniunii privind drepturile de autor și drepturile conexe, înainte de a efectua orice act relevant pentru drepturile de autor pe teritoriul statului membru în cauză, deoarece nerespectarea acestui lucru poate da naștere răspunderii în temeiul dreptului Uniunii privind drepturile de autor și drepturile conexe;

R. întrucât Codul de bune practici este doar voluntar și nu toți furnizorii de IA l-au semnat, în special capitolul privind drepturile de autor;

S. întrucât natura globală și rata exponențială a antrenării, implementării și ofertelor de IA, pe de o parte, și aplicarea teritorială a normelor privind dreptul de autor și drepturile conexe, pe de altă parte, creează obstacole în calea obținerii de licențe pentru drepturile relevante și a punerii la dispoziție pe piața Uniunii a produselor și serviciilor de IA care respectă aceste drepturi, într-un mod similar cu era digitală non-IA, dar cu o creștere spectaculară;

T. întrucât jurisprudența privind utilizarea ilicită a conținutului protejat de dreptul de autor pentru antrenarea modelelor de IA este încă

limitată, însă se așteaptă pronunțarea mai multor hotărâri judecătorești într-un viitor apropiat, deoarece au fost introduse unele acțiuni în justiție de către diferiți titulari de drepturi din UE și din alte părți ale lumii împotriva unor furnizori de IA;

U. întrucât antrenarea IA generative, o formă specifică de utilizare, necesită o clarificare a condițiilor juridice în care se poate desfășura o astfel de antrenare;

V. întrucât seturile de date de antrenare de înaltă calitate, furnizate de om (nesintetice) și cuprinzătoare sunt esențiale atât pentru cercetare, cât și pentru dezvoltarea comercială eficace a sistemelor de IA generativă și pentru a asigura rezultate fiabile și de înaltă calitate ale acestor sisteme; întrucât permiterea creării și a utilizării legale a unor astfel de seturi de date în interiorul UE, care exclude materialele piratate, neautorizate sau care încalcă în alt mod legea, este, prin urmare, esențială pentru stimularea inovării, asigurarea suveranității tehnologice și culturale, menținerea competitivității Uniunii în peisajul global al IA care evoluează rapid și protejarea industriei culturale și creative europene;

W. întrucât lansarea Centrului de cunoștințe privind dreptul de autor al Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) ar reprezenta o inițiativă oportună și lăudabilă, menită să furnizeze informații utile și fiabile privind drepturile de autor și să consolideze interfața dintre dreptul de autor și titularii de drepturi, reprezentanții acestora și părțile interesate conexe care activează în domeniul tehnologiilor emergente, în special IA generativă;

X. întrucât titularii de drepturi ar trebui să aibă posibilitatea de a utiliza instrumente care să le permită să excludă efectiv utilizarea operelor lor în antrenarea IA într-un număr limitat de formate standardizate care pot fi citite automat, care ar putea fi gestionate și incluse într-un registru de către EUIPO, permițând astfel excluderea efectivă a operelor înregistrate de la extragerea automată a datelor și oferind securitate juridică atât titularilor de drepturi, cât și furnizorilor de IA;

Y. întrucât orice furnizor sau operator de modele și sisteme de IA generativă ar trebui să asigure transparența în ceea ce privește întregul conținut protejat prin dreptul de autor utilizat pentru a antrena modelele și sistemele respective, indiferent de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării modelelor lor IA generativă; întrucât această transparență trebuie să constea într-o listă detaliată care identifică fiecare element de conținut protejat de dreptul de autor utilizat pentru antrenare; întrucât aceeași cerință ar trebui să se aplice *mutatis mutandis* oricărei utilizări ulterioare a conținutului în alte scopuri, inclusiv de inferență, generare augmentată prin recuperare sau perfecționare, nu doar furnizorilor de modele de inteligență

artificială, așa cum este prevăzut în prezent la articolul 53 din Regulamentul privind IA, ci și furnizorilor sau operatorilor de sisteme de IA; întrucât utilizări precum inferența și generarea augmentată prin recuperare au loc, în esență, în mod continuu și în timp real; întrucât, în astfel de cazuri, transparența ar trebui să includă actul de extragere în sine, prin care, pe de o parte, păianjenii web sunt obligați să se identifice cu operatorii web și, pe de altă parte, furnizorii sau operatorii de IA sunt obligați să păstreze evidențe detaliate ale activităților lor de extragere; întrucât ar trebui să se aplice o prezumție potrivit căreia conținutul a fost extras, inclusiv în scopuri de inferență și de generare augmentată prin regăsire, în cazul în care sistemele de IA gestionează interogările utilizatorilor; întrucât simpla informare cu privire la conținutul terților utilizat de furnizorii și operatorii de IA și GenAI nu constituie secrete comerciale în temeiul dreptului UE;

Z. întrucât o astfel de transparență ar putea fi facilitată printr-un intermediar de încredere, cum ar EUIPO, care ar fi responsabil de notificarea titularilor de drepturi cu privire la utilizarea conținutului lor, permițându-le astfel să formuleze revendicări în legătură cu utilizarea acestuia în scopuri de antrenare; întrucât un astfel de intermediar ar trebui să dispună de competențele și resursele necesare pentru a evalua dacă furnizorii și operatorii respectă pe deplin obligațiile lor în materie de transparență;

AA. întrucât transparența ar putea fi obținută și prin oferirea posibilității titularilor de drepturi de a aplica un filigran (watermark) operelor lor și altor materiale protejate, precum și prin obligarea furnizorilor de IA să mențină neschimbate astfel de filigrane și să pună la dispoziție instrumente de căutare care să permită detectarea acestor filigrane în materialele utilizate pentru antrenarea IA;

AB. întrucât, pe lângă obligația de transparență în ceea ce privește operele protejate de dreptul de autor și alte obiecte protejate, este necesar să se instituie un mecanism prin care, în anumite condiții, neasigurarea unei transparențe depline de către furnizorii sau operatorii de modele și sisteme de IA să dea naștere unei prezumții refutabile că orice operă protejată de dreptul de autor sau alt obiect protejat relevant a fost utilizat în scopuri de antrenare, inferență și generare augmentată prin recuperare, declanșând astfel toate consecințele juridice aplicabile în temeiul dreptului Uniunii și al dreptului național pentru încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe; întrucât, în cazul în care o instanță se pronunță în favoarea unui titular de drepturi sau a organizațiilor care îi reprezintă fie pe baza unei astfel de prezumții, fie pe baza probelor prezentate, toate cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și celelalte cheltuieli ar trebui suportate de furnizorul de IA;

AC. întrucât sectorul presei joacă un rol esențial în protejarea democrației și a structurilor democratice în cadrul UE; întrucât este

esențial să se garanteze că modelele și sistemele de IA generativă nu recurg la procesări selective care favorizează anumite publicații în detrimentul altora, păstrând astfel pluralismul și imparțialitatea informațiilor; întrucât modelele și sistemele de IA generativă trebuie concepute astfel încât să integreze și să ia în considerare întregul spectru al publicațiilor de presă pentru a susține valorile democratice fundamentale ale diversității și echității în discursul public; întrucât este necesar să se stabilească standarde clare de calitate pentru modelele și sistemele de IA generativă;

AD. întrucât transparența în ceea ce privește rezultatele generate de sistemele de IA este esențială pentru clasificarea adecvată a conținutului ca fiind „generat de IA” sau „creat de om”, în funcție de îndeplinirea sau nu de către rezultate a criteriilor stabilite pentru protecția dreptului de autor; întrucât o astfel de clasificare are consecințe juridice importante, inclusiv în ceea ce privește aplicabilitatea protecției oferite de dreptul de autor și stabilirea drepturilor și a răspunderii; întrucât încrederea cetățenilor în IA poate fi obținută doar într-un cadru de reglementare, care să garanteze că orice sistem de IA dat în folosință respectă pe deplin tratatele, Carta drepturilor fundamentale și dreptul secundar al UE;

AE. întrucât, în ceea ce privește regimul juridic al rezultatelor IA generative, legislația UE privind dreptul de autor se bazează în continuare pe principiile autorului uman; întrucât, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, conceptul de „operă” implică două condiții cumulative: în primul rând, trebuie să fie un obiect original care reflectă propria creație intelectuală a autorului și, în al doilea rând, această creație trebuie să fie exprimată într-un mod care să o facă identificabilă cu suficientă precizie și obiectivitate;

AF. întrucât IA generativă este utilizată din ce în ce mai mult ca instrument pentru a contribui la asigurarea respectării dreptului de autor și a drepturilor conexe; întrucât Comisia ar trebui să se asigure că utilizarea IA generative pentru a asigura respectarea dreptului de autor face obiectul unor garanții eficace, inclusiv al unor garanții împotriva utilizării abuzive, asigurând respectarea deplină a drepturilor fundamentale, în special a libertății de exprimare și a libertății presei;

AG. întrucât normele internaționale neuniforme privind eligibilitatea conținutului generat de IA pentru protecția oferită de dreptul de autor reprezintă un risc pentru coerența globală a dreptului proprietății intelectuale și pot conduce la arbitraj de reglementare sau pot submina competitivitatea sectoarelor creative și a sectorului IA din UE; întrucât convergența internațională și instituirea unui cadru de reglementare global ar oferi o alternativă mai eficientă și mai coerentă la fragmentarea actuală a abordărilor juridice; întrucât reglementările UE privind IA și drepturile de autor nu ar trebui să fie

afectate de presiuni politice externe; întrucât, în acest context, UE trebuie să ofere un răspuns ferm și unit pentru a asigura funcționarea pieței sale interne, pentru a-și proteja forța de muncă și competitivitatea, pentru a-și consolida autonomia tehnologică și pentru a stabili standarde mondiale în domeniul proprietății intelectuale;

AH. întrucât, pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a legislației UE în legătură cu toate serviciile de IA generativă și pentru a împiedica furnizorii cu sediul în afara UE să obțină un avantaj competitiv neloial prin neconformitate, este esențial ca normele care protejează și asigură respectarea drepturilor autorilor la nivelul UE și la nivel național să se aplice efectiv tuturor serviciilor care își desfășoară activitatea pe piața UE; întrucât concentrarea din ce în ce mai mare a puterii în mâinile câtorva mari întreprinderi din afara Europei sporește dependența strategică a UE și slăbește capacitatea creatorilor europeni și a presei europene de a-și exercita și de a-și face respectate drepturile; întrucât, în măsura permisă de dreptul UE și de dreptul internațional, principiul teritorialității protecției dreptului de autor trebuie adaptat la antrenarea sistemelor de IA generativă, astfel încât să se asigure că utilizarea conținutului european face obiectul dreptului UE chiar și atunci când o astfel de antrenare are loc în afara UE, ceea ce este fundamental pentru garantarea unei remunerații echitabile pentru creatorii și titularii de drepturi europeni și pentru protejarea vitalității culturale și creative a UE, precum și pentru asigurarea unei concurențe loiale între furnizorii europeni și non-europeni de sisteme de IA generativă; întrucât sistemele de IA generativă care nu respectă aceste cerințe ar trebui împiedicate să funcționeze în UE, iar aceste principii ar trebui aplicate cu fermitate;

AI. întrucât progresul rapid al IA generative a sporit în mod semnificativ posibilitățile de a crea și de a disemina imagini, conținuturi audio sau video digitale manipulate și realiste, inclusiv opere și spectacole ale unor artiști, care seamănă sau imită persoane reale, cunoscute sub numele de „deep fake”, care par a fi autentice sau veridice; întrucât utilizarea abuzivă a unui astfel de conținut prezintă un risc pentru identitatea și personalitatea acestor persoane, inclusiv pentru corpul, caracteristicile faciale și vocea lor,

1. ia act de ambiguitățile de până acum în aplicarea Directivei privind dreptul de autor în contextul antrenării IA generative și recomandă clarificarea rapidă a aplicării și implementării acesteia;

2. consideră că legislația actuală privind drepturile de autor este insuficientă pentru a aborda provocarea pe care o reprezintă acordarea de licențe pentru materialele protejate de drepturi de autor pentru IA generativă; solicită un cadru juridic suplimentar pentru a clarifica normele de acordare a licențelor pentru IA generativă și pentru a aborda potențialele încălcări ale legislației

actuale privind dreptul de autor; insistă asupra faptului că un astfel de cadru ar trebui să includă dispoziții care să asigure cooperarea eficace a furnizorilor de IA generativă cu creatorii și cu alți titulari de drepturi, inclusiv o piață funcțională a licențelor care să restabilească puterea de negociere a titularilor de drepturi și soluții viabile de protecție;

3. reamintește că orice excepție de la drepturile existente în temeiul acquis-ului privind drepturile de autor, inclusiv legate de IA, trebuie să fie conforme testului în trei etape prevăzut la articolul 5 alineatul (5) din Directiva InfoSoc și Convenției de la Berna; observă că noțiunea de „acces legal” exclude copiile piratate și contrafăcute ale operelor;

4. invită Comisia să se asigure că activitățile desfășurate în scopuri de cercetare științifică sau educaționale, în special de către organizațiile de cercetare și instituțiile de patrimoniu cultural, sau în cadrul inovării necomerciale, nu sunt restricționate, în conformitate cu principiul prevăzut la articolul 13 din cartă; îndeamnă Comisia să se asigure că exploatarea comercială a rezultatelor cercetării care rezultă din aceste activități nu este restricționată, cu condiția să fi fost obținute autorizații adecvate de la titularii de drepturi;

5. reiterează că titularii de drepturi, în special din sectorul presei și al mass-mediei de știri, în particular editorii de presă, jurnaliștii și editorii de știri, trebuie să aibă control deplin asupra utilizării digitale a conținutului lor de către sistemele și modelele de IA în scopuri de antrenare; subliniază că acest control ar trebui să se bazeze pe o posibilitate solidă și funcțională de a exclude o astfel de utilizare de către sistemele și modelele de IA, susținută de o transparență deplină și de documentația de proveniență în ceea ce privește utilizarea conținutului terților;

6. consideră, de asemenea, că respectivii titulari de drepturi trebuie să aibă control deplin asupra utilizării conținutului lor în alte scopuri decât antrenarea IA, cum ar fi inferența și generarea augmentată prin regăsire de către sisteme, cum ar fi aplicațiile, sau utilizarea în scopuri care să conducă la producția de oferte concurente generate de IA pe piețele primare ale titularilor de drepturi; consideră că utilizarea conținutului protejat în astfel de scopuri, dincolo de antrenare, poate avea loc numai cu consimțământul expres al titularilor de drepturi; sugerează Comisiei să analizeze modul în care drepturile auxiliare pentru editorii de presă, jurnaliști și editorii de știri, precum și alte drepturi conexe, inclusiv pentru producătorii de mass-media de știri și radiodifuzorii de știri, ar putea fi extinse pentru a acoperi aceste scopuri; consideră că astfel de drepturi de remunerare pot fi gestionate și în cadrul unei licențe colective voluntare, prin care ar putea fi avută în vedere o prezumție de gestionare colectivă a drepturilor în numele titularilor de drepturi în ceea ce privește utilizările conținutului lor de către IA, fără a aduce

atingere dreptului titularilor de drepturi de a opta pentru licențe individuale;

7. îndeamnă Comisia să analizeze posibilitatea de a proteja sectorul presei și al mass-mediei de știri, ale căror servicii sunt exploatate în mod repetat și pe deplin de sistemele de IA, și să evalueze și, după caz, să propună mecanisme care să asigure că furnizorii de modele sau sisteme de IA generativă care deviază în mod demonstrabil traficul și veniturile de la presă și de la canalele mass-media de știri compensează astfel de canale mass-media într-un mod echitabil, proporțional și nediscriminatoriu, acordând o atenție deosebită mass-mediei locale și regionale, pentru a proteja pluralismul mass-mediei, diversitatea și discursul democratic în UE și în statele sale membre;

8. ia act de utilizarea tot mai frecventă a IA generative pentru agregarea sau prezentarea conținutului știrilor și de efectele sale profunde asupra accesului la informații și a diversității acestora; invită Comisia și statele membre să asigure aplicarea deplină a legislației UE pentru a aborda acest fenomen; subliniază că astfel de sisteme ar trebui să susțină și să contribuie la principiile care stau la baza Regulamentului european privind libertatea mass-mediei[17], în special pluralismul mass-mediei și diversitatea informațiilor; subliniază necesitatea aplicării corespunzătoare a articolului 34 din Regulamentul privind serviciile digitale atunci când astfel de furnizori sunt desemnați drept platforme online foarte mari sau motoare de căutare foarte mari, asigurându-se că riscurile sistemice la adresa libertății și pluralismului mass-mediei sunt abordate în mod corespunzător; invită, în plus, Comisia să soluționeze rapid orice încălcare a Regulamentului privind piețele digitale cu privire la posibilele practici de autofavorizare ale controlorilor de acces care aduc beneficii propriilor servicii de IA și care prejudiciază concurența loială cu utilizatorii comerciali;

9. invită Comisia să faciliteze, prin consultare cu societățile de gestiune colectivă, încheierea de contracte colective voluntare de licență pentru fiecare sector, după caz, ca mijloc de a institui rapid o piață a licențelor de muncă care să ofere un cadru echilibrat și eficient care să asigure remunerarea echitabilă a titularilor de drepturi, permițând, în același timp, furnizorilor de IA să aibă acces la date de antrenament de înaltă calitate; îndeamnă Comisia să se asigure că astfel de contracte colective de licență sunt accesibile tuturor părților interesate, inclusiv creatorilor individuali și IMM-urilor,

---

17 Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei), JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

promovând negocierile cu bună credință și transparența; reamintește că trebuie respectat refuzul titularilor de drepturi de a le fi utilizat conținutul în scopuri de antrenare;

10. invită Comisia să ofere securitate juridică atât titularilor de drepturi, cât și furnizorilor de IA și să evalueze necesitatea și fezabilitatea unor instrumente care să le permită titularilor de drepturi să excludă efectiv utilizarea operelor lor de la antrenarea IA într-un număr limitat de formate standardizate prelucrabile automat gestionate de un intermediar de încredere; propune ca EUIPO să devină intermediarul de încredere care gestionează și include într-un registru excluderile și care poate face trimitere la alte registre de excluderi deja existente; subliniază că participarea la orice mecanism nou ar trebui să fie simplă și eficientă din punctul de vedere al costurilor și nu ar trebui să invalideze sau să anuleze refuzurile exprimate anterior, oferind, în același timp, furnizorilor de IA un instrument cuprinzător pentru a asigura respectarea drepturilor de autor; consideră că crearea unor astfel de mecanisme ar trebui concepută și evaluată în consultare cu părțile interesate afectate, în special cu titularii de drepturi, cu furnizorii de IA și cu organizațiile lor reprezentative respective;

11. recomandă Comisiei să atribuie EUIPO și responsabilitatea de a sprijini un proces de acordare a licențelor voluntar și sectorial, astfel încât să raționalizeze relațiile dintre furnizorii de IA generativă și titularii de drepturi, instituind un cadru funcțional, favorabil inovării, care să sprijine competitivitatea UE și să nu împiedice în mod nejustificat dezvoltarea tehnologiilor IA, fără a crea sarcini administrative disproporționate sau a prezenta un risc pentru caracterul executoriu al drepturilor exclusive;

12. invită Comisia să propună transparență și documentație de proveniență în ceea ce privește utilizarea operelor protejate prin drepturi de autor sau a altor obiecte protejate furnizorilor și operatorilor de modele și sisteme de IA de uz general, introduse pe piață în UE, inclusiv pentru respectarea clauzelor de neparticipare de către un intermediar de încredere, cum ar fi EUIPO; recomandă Comisiei să colaboreze în continuare cu furnizorii de IA și cu părțile interesate relevante pentru a îmbunătăți modelul de date de antrenament; consideră că, în scopuri precum inferența și generarea augmentată prin regăsire, care necesită extragerea automată a datelor, continuă și în timp real, transparența ar trebui să fie completată de obligația ca păianjenii web să fie identificabili pentru operatorul web și ca întreprinderile din domeniul IA să păstreze evidențe detaliate ale oricăror activități de extragere automată a datelor desfășurate, ținând seama în mod corespunzător de necesitatea de a proteja secretele comerciale și informațiile comerciale confidențiale și asigurând un echilibru adecvat între o astfel de protecție și punerea în aplicare efectivă a obligațiilor de transparență; evidențiază că filigranul digital, care presupune

introducerea discretă a unei semnături, a unui cod sau a unor informații specifice direct în conținutul protejat – text, imagine, material video sau audio – este un instrument inovator și solid pentru protejarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe; evidențiază că Comisia trebuie să încurajeze și cercetarea și dezvoltarea de standarde pentru soluții tehnologice inovatoare care îmbunătățesc capacitatea de a verifica informațiile despre seturile de date, inclusiv filigranele criptografice; consideră că orice nou mecanism de neparticipare nu ar trebui să invalideze neparticipările exprimate anterior;

13. consideră că nu ar trebui instituit niciun cadru juridic care să reglementeze antrenarea IA generativă privind opere și alte obiecte protejate prin dreptul de autor și drepturi conexe, fără a stabili o transparență totală în folosirea acestor date și protecția și aplicarea efectivă a drepturilor creatorilor, ceea ce ar restabili dreptul absolut al creatorilor de a-și asigura puterea deplină de negociere în vederea obținerii unei remunerații adecvate și proporționale;

14. subliniază că Codul de bune practici în materie de IA de uz general, orientările și modelele ar trebui revizuite și tratate ca documente în evoluție, care necesită actualizări periodice pentru a aborda provocările emergente în protecția drepturilor de autor și dezvoltarea IA; ia act de faptul că Codul de bune practici este un instrument temporar de demonstrare a conformității cu Regulamentul privind IA până la elaborarea unor standarde armonizate, astfel cum se subliniază în orientările publicate de Oficiul european pentru IA la 18 iulie 2025; salută progresele înregistrate în capitolul privind drepturile de autor din Codul de bune practici pentru inteligența artificială de uz general, inclusiv angajamentele privind documentația seturilor de date, neparticiparea și tratarea plângerilor, remarcând, în același timp, deficiențele rămase; solicită Oficiului european pentru IA să asigure aplicarea riguroasă a acestor dispoziții și să faciliteze eforturile în vederea atingerii celor mai înalte standarde ale UE pentru o conformare eficientă cu cerințele în cauză și îndeamnă semnatarii să adopte o politică publică în materie de drepturi de autor și să instituie un mecanism de soluționare a plângerilor, accesibil și cu termene clare, care să ofere titularilor de drepturi o cale de atac efectivă;

15. recomandă Comisiei ca, independent de revizuirea planificată a cadrului privind dreptul de autor și a Directivei privind dreptul de autor și anterior inițierii acesteia, fără a anticipa necesitatea unei modificări legislative, să realizeze de urgență o analiză exhaustivă în vederea identificării unei soluții rapide pentru a stabili dacă aplicarea acquis-ului actual al Uniunii în domeniul dreptului de autor răspunde în mod adecvat incertitudinilor juridice și efectelor asupra concurenței generate de utilizarea operelor și a altor obiecte protejate pentru antrenarea sistemelor de IA generativă, implicațiilor

privind teritorialitatea, sustenabilității altor resurse accesibile publicului, cum ar fi enciclopediile online, bibliotecile și arhivele, precum și difuzării de conținut generat de IA care poate înlocui expresia creației umane; subliniază că această evaluare ar trebui să fie realizată adoptând o abordare holistică, având în vedere nevoile tuturor părților interesate, inclusiv ale cercetătorilor, universităților, bibliotecilor, organizațiilor culturale, dezvoltatorilor europeni de IA, inclusiv întreprinderilor nou-înființate, canalelor de știri și sectorului creativ, în ceea ce privește utilizarea și dezvoltarea IA;

16. afirmă că, în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional și în vederea asigurării unor condiții de concurență echitabile între serviciile de IA generativă cu sediul în UE și cele cu sediul în afara UE, a garantării unei protecții adecvate și a unei remunerații echitabile pentru creatori pentru utilizarea operelor lor, a consolidării acordării de licențe pentru astfel de opere și, în cele din urmă, a promovării vitalității culturale a UE, principiul teritorialității ar trebui interpretat astfel încât, atunci când modelele și sistemele de IA generativă sunt introduse sau puse la dispoziție pe piața UE, legislația UE privind dreptul de autor, astfel cum se reamintește în considerentul 106 din Regulamentul privind IA, să se aplice indiferent de jurisdicția în care au loc actele relevante pentru dreptul de autor care stau la baza antrenării respectivelor modele și sisteme de IA generativă, cu consecința că, în cazul în care drepturile de autor nu sunt respectate, modelele și sistemele respective nu pot fi introduse sau puse la dispoziție pe piața UE;

17. recomandă, în plus, ca o astfel de evaluare să vizeze menținerea unui cadru în care să se asigure transparența în ceea ce privește utilizarea operelor protejate prin dreptul de autor sau a altor obiecte protejate și în care mecanismele de remunerare echitabile și proporționale pentru o astfel de utilizare să permită generarea resurselor necesare pentru ca producția artistică și creativă europeană să prospere în contextul unei transformări globale bazate pe IA și pentru sustenabilitatea ecosistemului de informații publice; subliniază că este urgent să se asigure aceste condiții pentru a evita riscul tot mai mare ca creativitatea umană să dispară treptat în favoarea conținutului generat de sistemele de IA;

18. ia act de utilizarea sistemelor de IA generativă care se bazează preponderent pe conținut protejat, reproducându-l fără autorizarea sau compensarea titularilor de drepturi afectați de o astfel de utilizare, în special atunci când aceste sisteme sunt integrate în motoare de căutare sau în alte servicii digitale care permit generarea, adesea în timp real și cu costuri scăzute, de conținut care încalcă drepturile legate de opere originale și alte obiecte protejate pe care modelele au fost antrenate sau care au fost extrase, inclusiv în timp real, de astfel de modele; își exprimă îngrijorarea că aceste practici pot duce la furnizarea de produse și servicii care concurează direct și neloial cu cele ale titularilor de drepturi, inclusiv prin

autofavorizarea ilegală a controlorilor de acces;

19. reamintește că acordarea voluntară de licențe, individuale sau colective, stă la baza succesului sectoarelor creative, asigurând flexibilitatea de a alege modelul cel mai adecvat pentru fiecare utilizare, subliniind, în același timp, că titularii de drepturi trebuie să aibă în continuare libertatea de a decide dacă să acorde licențe pentru operele lor sistemelor de IA generativă și de a stabili remunerația corespunzătoare, astfel încât să se protejeze diversitatea sectorială și să se prevină denaturările pieței care ar putea submina viabilitatea industriilor creative și a presei europene;

20. solicită instituirea unui cadru coerent și funcțional de acordare a licențelor în ceea ce privește utilizarea conținutului protejat prin drepturi de autor sau drepturi conexe, pentru a permite remunerarea echitabilă a creatorilor pentru exploatarea conținutului lor protejat prin drepturi de autor de către modelele IA generativă; încurajează furnizorii de modele de IA să solicite licențe de la titularii de drepturi și subliniază că transparența efectivă și cuprinzătoare în ceea ce privește operele și conținutul protejate prin drepturi de autor utilizate pentru antrenarea modelelor de IA este o condiție prealabilă esențială pentru dezvoltarea unei astfel de piețe; recomandă, în acest sens, consolidarea obligațiilor de asigurare a respectării legii și de transparență pentru dezvoltatorii de IA care utilizează un astfel de conținut;

21. invită Comisia să examineze dacă există o posibilă soluție pentru remunerarea imediată, echitabilă și proporțională pentru utilizările anterioare ale operelor protejate prin drepturi de autor de către furnizorii de modele și sisteme de IA de uz general în ceea ce privește utilizarea conținutului protejat prin drepturi de autor sau drepturi conexe în cazul în care nu a putut fi încă instituită o piață de acordare a licențelor, o astfel de obligație aplicându-se până la consolidarea reformelor avute în vedere în prezentul raport; se opune, în acest sens, oricărei propuneri de cadru bazat pe obținerea de către furnizorii de IA a unei licențe globale pentru antrenarea modelelor lor de GenAI în schimbul unei plăți forfetare; consideră că valoarea conținutului protejat prin drepturi de autor sau drepturi conexe trebuie să fie proporțională și să se bazeze pe factori relevanți, prin negocieri cu bună credință între titularii de drepturi sau reprezentanții acestora și furnizorii de IA;

22. încurajează Comisia și EUIPO să coordoneze eforturile de sensibilizare cu privire la dreptul de autor în rândul dezvoltatorilor și furnizorilor de IA, eforturi care pot include liste de verificare a conformității, seturi de instrumente juridice și tehnologice și ghiduri tehnice, precum și să sensibilizeze titularii drepturilor de autor, furnizând informații utile și fiabile cu privire la drepturile de autor;

23. salută înființarea unui Centru de cunoștințe privind drepturile de

autor al EUIPO, deoarece acesta va juca un rol vital în orientarea utilizării drepturilor de autor în era GenAI prin sensibilizarea publicului, promovarea clarității juridice și asigurarea unui cadru echilibrat care să sprijine creativitatea, inovarea, conservarea patrimoniului cultural și competitivitatea europeană;

24. invită Comisia să propună instituirea unei prezumții absolute potrivit căreia, pentru orice model sau sistem de IA generativă introdus pe piața Uniunii, s-au utilizat opere și alte obiecte protejate de dreptul de autor sau drepturi conexe în scopuri de antrenare, inferență sau generare augmentată prin regăsire, în cazul în care obligațiile de transparență prevăzute în prezenta rezoluție nu au fost pe deplin respectate; recomandă, în plus, ca, în cazul în care o instanță se pronunță în favoarea unui titular de drepturi sau a unei organizații care îl reprezintă fie pe baza unei astfel de prezumții, fie pe baza probelor prezentate, toate cheltuielile de judecată rezonabile și proporționale și alte cheltuieli suportate pentru asigurarea respectării drepturilor în cauză să fie suportate de furnizorul modelului sau al sistemului de IA, după caz;

25. insistă asupra faptului că conținutul generat integral de IA care nu îndeplinește criteriile stabilite pentru protecția dreptului de autor ar trebui să rămână neeligibil pentru această protecție și că statutul de domeniu public al unor astfel de rezultate ar trebui să fie stabilit în mod clar;

26. îndeamnă Comisia să analizeze măsuri pentru a contracara încălcarea drepturilor de reproducere, de punere la dispoziția publicului și de comunicare către public prin producerea de rezultate generate de GenAI, cu condiția ca astfel de măsuri să nu determine împiedicarea producerii de produse GenAI care includ opere sau alte obiecte protejate care nu încalcă drepturile de autor și drepturile conexe, inclusiv pentru uz privat, citate, critici, recenzii, caricatură, parodiere și pastișă, precum și includerea accidentală;

27. invită Comisia să investigheze măsurile de protecție a persoanelor împotriva diseminării de imagini digitale manipulate și generate de IA, de conținut audio sau video, inclusiv de opere și spectacole ale artiștilor, care le imită caracteristicile personale (deep fake) fără consimțământ; subliniază că furnizorii de servicii digitale trebuie să aibă o obligație clară de a acționa împotriva acestei utilizări ilegale a dreptului unei persoane la propriul corp, a caracteristicilor faciale, a vocii și a drepturilor de proprietate intelectuală;

28. subliniază că este nevoie să se catalogheze în mod clare conținutul generat integral de IA, cu scopul de a monitoriza punerea în aplicare a obligațiilor de transparență de către platformele care oferă conținut creativ, pentru a detecta și semnala existența conținutului generat de IA utilizatorilor lor; invită Comisia să publice fără întârziere un Cod de bune practici al UE privind etichetarea

conținutului;

29. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.